

РЕШЕНИЕ

№ 213

гр. София, 10.01.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 5 състав,
в публично заседание на 19.12.2019 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Владимир Николов

при участието на секретаря Мая Георгиева и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **9758** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/, във вр. с чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по искова молба на Р. Г. Ч., ЕГН [ЕГН], чрез адв. В. Мазганова, против Столична дирекция на вътрешните работи /СДВР/ за сумата от 500 /петстотин/ лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди за периода от 14. 01. 2018 г. до 14. 03. 2018 г. от незаконосъобразно задържане със Заповед за задържане на лице рег. № 2253575 от 14.01.2018г., издадена от полицейски орган при 01 РУ-СДВР, законна лихва от предявяването на исковата молба – 23. 08. 2019 г. до окончателното плащане на главницата, както и направените по делото разноски.

Ищецът твърди, че незаконосъобразното му задържане е причинило сериозни неимуществени вреди, изразяващи се в болки, страдания, стрес, дистанциране и изолация от близките му. След освобождаването му дълго време не е могъл да се успокои.

В съдебно заседание ищецът чрез процесуалния си представител, поддържа иска по заявените в него съображения. Претендира разноските по делото, съобразно представен списък. Депозира писмени бележки.

Ответникът - Столична дирекция на вътрешните работи, чрез процесуалния си представител, в съдебно заседание оспорва предявения иск като неоснователен и недоказан. В депозирания по делото писмен отговор излага доводи за недоказаност на

иска. В условията на евентуалност се прави възражение за прекомерност на претендираното обещетение. Моли съда за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят от Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност на предявения иск.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Със заповед № 2253575/14.01.2018г. Р. Ч. е задържан на 14.01.2018г. в гр. С., около 05:00ч. от полицейски служител при 01 РУ –СДВР, за срок от 24 часа в структурно звено на МВР – помещение за временно задържане на 01 РУ – СДВР. В акта като мотиви за задържането е изложено, че има съмнение за кражба по чл.194 от НК. Задържаният е освободен на 14.01.2018г. в 22:30ч., като в заповедта е отбелязано, че същият е бил във видимо добро физическо и психическо състояние.

С Решение № 2186/02.04.2018г. постановено по адм.дело № 1069/2018г. по описа на Административен съд С.-град, процесната заповед е отменена като незаконосъобразна. Решението на АССГ е оставено в сила с Решение № 8535 / 06. 06. 2019 г. по адм. д. 6111 / 2018 г. по описа на ВАС.

Въз основа отменената заповед за задържане ищецът твърди, че е претърпял претендираните в настоящото производство неимуществени вреди в размер на 500 лева

За установяване на претърпените от Р. Ч. неимуществени вреди в хода на съдебното производство като свидетел по делото е разпитано лицето С. Ч. – майка на ищеца. От дадените показания се констатира, че след задържането на сина ѝ, същият е изпаднал в дълбока депресия, преустановил е всякакви излизания и контакти навън, от притеснение започнал да заеква за известно време. След освобождаването му ищецът не се чувствал работоспособен, поради което спрял да ходи на работа за период от два месеца. При тези обстоятелства, тъй като бил назначен на временен договор, договорът бил прекратен.

Съдът кредитира показанията на свидетелката като взе предвид роднинската връзка между лицето и ищеца. Настоящият състав намира, че С. Ч. е имала възможността пряко и непосредствено да възприеме и проследи състоянието на задържания след неговото освобождаване като показанията ѝ не се оборват от останалите доказателствени материали по делото.

При така установените факти, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД обосновава следните правни изводи:

Предявеният иск е процесуално допустим като предявен от активно легитимирана страна, претендираща присъждане на обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразен административен акт срещу надлежен ответник – СДВР.

Разгледана по същество исковата молба е ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. На основание чл. 4 от ЗОДОВ, държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени

виновно от длъжностното лице. Поради това отговорността се характеризира като обективна, безвиновна, а възникването на право на обезщетение предполага установяване на незаконосъобразни действия и/или бездействия.

По делото безспорно е установено незаконосъобразното задържане на ищеца със Заповед за задържане на лице рег. № 2253575 от 14.01.2018г. Заповедта е отменена по силата на влязло в сила съдебно решение.

За да бъде ангажирана отговорността на държавата на основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, следва ищецът да установи по безсъмнен и категоричен начин наличието на следните кумулативно изискуеми предпоставки, а именно: 1.незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред относно актовете, а в случаи на претендирани вреди от незаконосъобразни действия/ бездействия, незаконосъобразността им се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение; 2.настъпили вреди и 3.наличие на пряка причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт или твърдените незаконосъобразни действия и/ или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Посочените предпоставки следва да се констатират кумулативно като липсата, на която и да е от тях е пречка да се реализира отговорността на държавата по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

Съобразно установената фактическа обстановка и събраните доказателствени материали по делото, настоящият състав приема, че са налице посочените кумулативно изискуеми предпоставки за възникване на отговорността на ответника по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, а именно: наличието на отменен незаконосъобразен акт - Заповед за задържане на лице с рег. № 2253575 от 14.01.2018г., издадена от полицейски орган при 01 РУ-СДВР; Решение № 2186/02.04.2018г. по адм.дело № 1069/2018г. на Административен съд С.-град; Решение №/8535/06.06.2019г. по адм. дело №6111/2018г. на ВАС. Налице е надлежен ответник, съобразно чл. 205 от АПК, тъй като Столична дирекция на вътрешните работи, е юридическо лице на основание чл. 37, ал. 2 от ЗМВР.

По отношение настъпилата вреда и причинната връзка между нея и незаконосъобразния административен акт съдът намира следното:

Незаконосъобразното ограничаване на правото на придвижване и престоят в полицейското управление обективно водят до негативни последици върху емоционалното, психическо и физическо състояние на задържаното лице. От показанията на разпитаната по делото С. Ч. се установява, че вследствие на незаконното задържане на ищеца, последният е бил силно потиснат и обезсърчен. В резултат от задържането му се е породило негативно въздействие в социалния и професионалния му живот. Ищецът е спрял да излиза навън и се затворил в себе си, което от своя страна е довело до освобождаването му от работа. Всичко това налага извода, че по време на задържането и след това Р. Ч. е претърпял неимуществени вреди, вследствие преживян физически и психически дискомфорт. Тези физически и психически страдания са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразната заповед за задържане по отношение на ищеца

Съдът намира, че е налице причинена вреда, която подлежи на обезщетяване и причинна връзка между отменения като незаконосъобразен акт и претендираните вреди. Съгласно практиката на Върховния касационен съд, изразена в Решение № 81/27.01.2006 г. по гр.д. № 23/2005г., Решение № 129/25.07.2005 г. по гр.д. № 2439/2003г. е възприето, че "...непосредствени вреди са тези, които по време и място

следват противоправния резултат, а преки са тези, които обосновават причинната връзка между противоправността на поведението на деликвента и вредите“. Следователно налице е причинна връзка по чл. 4 от ЗОДОВ. Преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т.е. които са вследствие от увреждането. Непосредствени са вредите, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат. В настоящия казус, вредите, които се претендират са пряка и непосредствена последица от заповедта за задържане. С оглед на гореизложеното съдът намира, че ако не бе издадена заповедта за задържане, то ищецът не би претърпял описаните негативните преживявания. Вредата се изразява в неблагоприятна последица, която накърнява правната сфера на задържания.

Предвид обстоятелството, че в ЗОДОВ липсва разпоредба за определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди, то следва да намери приложение чл.52 от ЗЗД, според който обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Обезщетението предвидено в нормата на чл. 52 ЗЗД, възмездява главно страданията или загубата на морална опора, понесени от ощетения вследствие на увреждането. Задължителни указания в тази посока се съдържат в т. II на ППВС №4/1968г.

Съдът намира за основателно направеното от ответната страна възражение за прекомерност на претендираното обезщетение. Настоящият състав намира, че обезщетението, което следва да се присъди на ищеца за претърпени неимуществени вреди вследствие отмяната на незаконосъобразния административен акт-заповед за задържане, възлиза в размер на 200 лева. Съдът счита сумата за справедлива предвид претърпените от Р. Ч. неимуществени вреди, изразяващи се в притеснения от задържането, както и настъпилото след освобождаването му затваряне в себе си и ограничаване на социалните контакти. Интензитетът и времетраенето на вредите обуславят определяне на сума по-малка от претендираната. В тази връзка настоящата инстанция разгледа обстоятелството, че ищецът е бил задържан за срок по-малък от 24 часа - от 5.00ч. до 23.30ч. като по делото не са представени доказателства, удостоверяващи степента на депресия на ищеца. Свидетелят не сочи за никакви изключителни по интензитет страдания или негативни емоции, които да подлежат на значителна обезвреда. Не са представени също така доказателства, че за целия претендиран с исковата молба период от 14. 01. 2018 г. до 14. 03. 2018 г. ищецът е търпял негативни изживявания, както и че е бил принуден да напусне работата си, както сочи свидетелят. При определяне също така размера на обезщетението съдът съобрази, че ищецът (противно на заявеното от свидетелката), е бил задържан и друг път, видно от докладната записка при задържането (стр. 34 от дело 1069/18), както и че същия е бил осъждан за кражба, макар и впоследствие присъдата да е отменена от горната инстанция (стр. 41-43 от дело 1069/18). Негативните изживявания, свързани със задържането са му се отразили в относително по-малка степен, доколкото то се посреща различно от лице, спрямо което никога не е била предприемана такава мярка, в сравнение с лице, което е търпяло такава. Искът е основателен и доказан до посочения по-горе размер като за разликата до претендираната сума от 500 лева, същият следва да бъде отхвърлен.

Предвид претендираното присъждане на законна лихва, съдът споделя становището, че задължението за лихва има акцесорен характер като следва съдбата на главното вземане. Съобразно обстоятелството, че искът за заплащане на обезщетение е

частично основателен, то и претенцията по дължимото относно законната лихва върху главницата от датата на предявяване на исковата молба –23.08.2019г. до окончателното изплащане на сумата, е доказана и подлежи на уважаване съобразно с главния иск /съгласно т.4 от ТР №3/2004 година на ОСГК на ВКС/.

В съответствие с нормата на чл. 81 ГПК, настоящият състав следва да се произнесе по претенциите на страните за присъждане на разноски. При този изход на спора и на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, на ищеца следва да се присъдят направените по делото разноски, които са в размер на 10.00 лева държавна такса и възнаграждение за един адвокат, съразмерно с уважената част на иска. Съобразно приложения списък по чл. 80 от ГПК, /л.41 от делото/ ищецът е заплатил адвокатско възнаграждение в размер на 500.00 лева за осъществено процесуално представителство и защита по делото. Предвид уважената част от иска, ответникът следва да бъде осъден да заплати сумата от 200 лева за адвокатско възнаграждение и 10 лева държавна такса.

На ответната страна по делото, доколкото искът е уважен, макар и частично, юрисконсултско възнаграждение не следва да се присъжда.

Така мотивиран, Административен съд С.-град, I-во отделение – 5 състав:

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи- гр.С., ул.“А. I“ № 5 да заплати на Р. Г. Ч., ЕГН [ЕГН], гр.С., ж.к „М.“, бл.94, вх.А, ет.6, ап.17, сумата от 200 /двеста/ лева обезщетение за неимуществени вреди за периода от 14. 01. 2018 г. до 14. 03. 2018 г. от незаконосъобразно задържане със Заповед за задържане на лице рег. № 2253575 от 14.01.2018г., издадена от полицейски орган при 01 РУ-СДВР, ведно със законната лихва върху тази сума от предявяването на исковата молба – 23. 08. 2019 г., до окончателното ѝ заплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска в останалата част, за разликата над 200 лв. до 500 лв. като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи- гр.С., ул.“А. I“ № 5 да заплати на Р. Г. Ч., ЕГН [ЕГН], гр.С., ж.к „М.“, бл.94, вх.А, ет.6, ап.17, сумата от 210 /двеста и десет/ лева разноски по делото, съобразно уважената част на иска.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: